

ΔΙΑΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

I

Σε καθεμιά από τις παρακάτω περιπτώσεις να κυκλώσετε το γράμμα Α, αν ο ισχυρισμός είναι αληθής και το γράμμα Ψ, αν ο ισχυρισμός είναι ψευδής δικαιολογώντας συγχρόνως την απάντησή σας.

Ερώτηση 1

Αν η συνάρτηση f είναι συνεχής στο $[0,1]$, παραγωγίσιμη στο $(0,1)$ και $f'(x) \neq 0$ για όλα τα $x \in (0,1)$, τότε $f(0) \neq f(1)$.

Απάντηση: **Αληθής**

Αν $f(0) = f(1)$ σύμφωνα με το Θεώρημα Rolle θα υπάρχει

$$x_0 \in (0,1): f'(x_0) = 0 \quad \underline{\text{ΑΤΟΠΟ}}$$

Ερώτηση 2

Αν η συνάρτηση f παραγωγίζεται στο $[\alpha, \beta]$ με $f(\beta) < f(\alpha)$, τότε υπάρχει $x_0 \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο, ώστε $f'(x_0) < 0$.

Απάντηση: **Αληθής**

Σύμφωνα με το Θεώρημα Μέσης Τιμής υπάρχει

$$x_0 \in (\alpha, \beta): f'(x_0) = \frac{f(\beta) - f(\alpha)}{\beta - \alpha} < 0$$

Ερώτηση 3

Αν οι f, g είναι συναρτήσεις παραγωγίσιμες στο $[\alpha, \beta]$, με $f(\alpha) = g(\alpha)$ και $f(\beta) = g(\beta)$, τότε υπάρχει $x_0 \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο, ώστε στα σημεία $A(x_0, f(x_0))$ και $B(x_0, g(x_0))$ οι εφαπτόμενες να είναι παράλληλες.

Απάντηση: **Αληθής**

Θεωρώντας $h(x) = f(x) - g(x)$ ισχύουν οι προϋποθέσεις του Θεωρήματος

Rolle στο $[\alpha, \beta]$ οπότε υπάρχει $x_0 \in (\alpha, \beta): h'(x_0) = 0 \Leftrightarrow f'(x_0) - g'(x_0) = 0 \Leftrightarrow f'(x_0) = g'(x_0)$.

Ερώτηση 4

Αν $f'(x) = (x-1)^2 \cdot (x-2)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, τότε:

- το $f(1)$ είναι τοπικό μέγιστο της f
- το $f(2)$ είναι τοπικό ελάχιστο της f .

Απάντηση: α) Ψευδής, β) Αληθής

x	$-\infty$	1	2	$+\infty$
$(x-1)^2$	+		+	+
$x-2$	-		-	+
$f'(x)$	-		-	+
$f(x)$				
			T.E. $f(2)$	

Ερώτηση 5

α) Η γραφική παράσταση μιας πολυωνυμικής συνάρτησης άρτιου βαθμού έχει πάντοτε οριζόντια εφαπτομένη.

β) Η γραφική παράσταση μιας πολυωνυμικής συνάρτησης περιττού βαθμού έχει πάντοτε οριζόντια εφαπτομένη.

Απάντηση: α) Αληθής, β) Ψευδής

α) Αφού η $f'(x)$ θα είναι πολυωνυμική συνάρτηση περιττού βαθμού και θα έχει οπωσδήποτε μια πραγματική ρίζα.

β) Αφού η $f'(x)$ θα είναι πολυωνυμική συνάρτηση άρτιου βαθμού οπότε μπορεί να μην έχει πραγματική ρίζα.

Ερώτηση 6

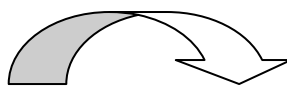
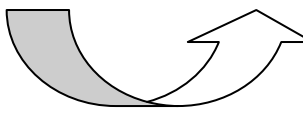
Η συνάρτηση $f(x) = ax^3 + bx^2 + \gamma x + \delta$ με $a, \beta, \gamma, \delta \in \mathfrak{R}$ και $a \neq 0$ έχει πάντα ένα σημείο καμψής.

Απάντηση: Αληθής

$$f'(x) = 3ax^2 + 2\beta x + \gamma$$

$$f''(x) = 6ax + 2\beta$$

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow x = -\frac{2\beta}{6a} = -\frac{\beta}{3a}$$

x	$-\infty$	$-\frac{\beta}{3\alpha}$	$+\infty$
$f''(x)$	-		+
$f(x)$			
		Σ.Κ.	

Ερώτηση 7

Αν οι συναρτήσεις f, g έχουν στο x_0 σημείο καμπής, τότε και η $h = f \cdot g$ έχει στο x_0 σημείο καμπής.

Απάντηση: **Ψευδής**

Προφανώς π.χ. $f(x) = x^3$ $g(x) = -x^3$ $h(x) = -x^6$

Ερώτηση 8

Δίνεται ότι η συνάρτηση f παραγωγίζεται στο \mathbb{R} και ότι η γραφική της παράσταση είναι πάνω από τον άξονα $x'x$. Αν υπάρχει κάποιο σημείο $A(x_0, f(x_0))$ της C_f του οποίου η απόσταση από τον άξονα $x'x$ είναι μέγιστη (ή ελάχιστη), τότε σε αυτό το σημείο η εφαπτομένη της C_f είναι οριζόντια.

Απάντηση: **Αληθής**

Αφού η απόσταση της C_f από τον $x'x$ εκφράζεται από την $f(x)$ και παρουσιάζει σε κάποιο x_0 ακρότατο και είναι παραγωγίσιμη σύμφωνα με το Θεώρημα Fermat $f'(x_0) = 0 \rightarrow$ οριζόντια εφαπτόμενη.

Ερώτηση 9

Η ευθεία $x = 1$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης:

$$\alpha) f(x) = \frac{x^2 - 3x + 2}{x - 1}$$

$$\beta) g(x) = \frac{x^2 - 3x + 2}{(x - 1)^2}$$

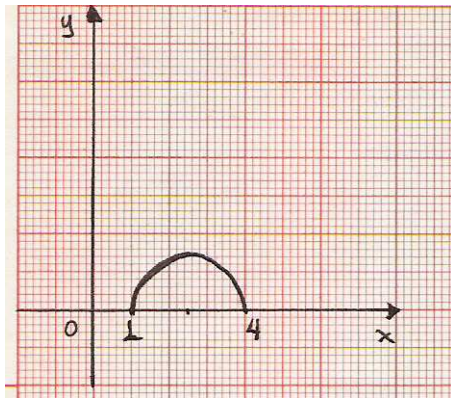
Απάντηση: α) Ψευδής, β) Αληθής

$$\alpha) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 3x + 2}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-2) \cdot (x-1)}{(x-1)} = -1$$

$$\beta) \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 - 3x + 2}{(x-1)^2} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x-2) \cdot (x-1)}{(x-1)^2} = -\infty$$

Ερώτηση 10

Αν γραφική παράσταση της συνάρτησης f δίνεται από το παρακάτω σχήμα, τότε:

- i. το πεδίο ορισμού της $\frac{1}{f'}$ είναι το $(1,4)$
- ii. το πεδίο ορισμού της $\frac{1}{f'}$ είναι το $[1,4]$
- iii. $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (1,4)$
- iv. υπάρχει $x_0 \in (1,4)$: $f'(x_0) = 0$

Απάντηση: i) Ψευδής, ii) Ψευδής, iii) Ψευδής, iv) Αληθής

i) Προφανώς υπάρχει $x_0 \in (1,4)$: $f'(x_0) = 0$

ii) Ομοίως

iii) Αφού η f δεν είναι \uparrow στο $[1,4]$

iv) Από το (i) (Θεώρημα Rolle για την f στο $[1,4]$)

Ερώτηση 11

Η συνάρτηση $f(x) = x^3 + x + 1$ έχει:

α) μια, τουλάχιστον, ρίζα στο $(0,1)$

β) μια, ακριβώς, ρίζα στο $(-1,0)$

γ) τρεις πραγματικές ρίζες

Απάντηση: α) Ψευδής, β) Αληθής γ) Ψευδής

α) Αφού $f'(x) = 3x^2 + 1 > 0$ δηλαδή η $f \uparrow$ οπότε το

$$\Sigma.Τ. = [f(0), f(1)] = [1, 3]$$

β) Αφού από το Θεώρημα Bolzano έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο $(-1, 0)$ και επειδή η $f \uparrow$ αυτή είναι μοναδική.

γ) Αφού η $f \uparrow$ από το (β) θα έχει μια μόνο ρίζα.

Ερώτηση 12

Αν για τις παραγωγίσιμες στο \mathbb{R} συναρτήσεις f, g ισχύουν $f(0) = 4, f'(0) = 3,$

$$f'(5) = 6, g(0) = 5, g'(0) = 1, g'(4) = 2, \text{ τότε } (f \circ g)'(0) = (g \circ f)'(0) = (0)$$

Απάντηση: Αληθής

$$[f(g(x))]' = f'(g(x)) \cdot g'(x)$$

$$[g(f(x))]' = g'(f(x)) \cdot f'(x)$$

$$(f \circ g)'(0) = f'(g(0)) \cdot g'(0) = f'(5) \cdot 1 = 6 \cdot 1 = 6$$

$$(g \circ f)'(0) = g'(f(0)) \cdot f'(0) = g'(4) \cdot 3 = 2 \cdot 3 = 6$$

II

Σε καθεμιά από τις παρακάτω περιπτώσεις να κυκλώσετε τη σωστή απάντηση.

Ερώτηση 1

Το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{\varepsilon\varphi\left(\frac{\pi}{6} + h\right) - \varepsilon\varphi\frac{\pi}{6}}{h}$ ισούται με:

- A) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ B) $\frac{4}{3}$ Γ) $\sqrt{3}$ Δ) 0 Ε) $\frac{3}{4}$

Απάντηση: (B)

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{\varepsilon\varphi\left(\frac{\pi}{6} + h\right) - \varepsilon\varphi\frac{\pi}{6}}{h} = f'\left(\frac{\pi}{6}\right)$$

$$f(x) = \varepsilon\varphi x, f'(x) = \frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2 x}$$

$$f'\left(\frac{\pi}{6}\right) = \frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2 \frac{\pi}{6}} = \frac{1}{\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2} = \frac{4}{3}$$

Ερώτηση 2

Το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{x+h} - \frac{1}{x}}{h}$ ισούται με:

- A) $\frac{1}{x^2}$ B) $-\frac{2}{x^2}$ Γ) $-\frac{1}{x^2}$ Δ) $-\frac{2}{x}$ E) 0

Απάντηση: (Γ)

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{x+h} - \frac{1}{x}}{h} = \left(\frac{1}{x} \right)' = -\frac{1}{x^2}$$

Ερώτηση 3

Αν $f(x) = 5^{3x}$ τότε η $f'(x)$ ισούται με:

- A) $3x5^{3x-1}$ B) $\frac{5^{3x}}{3 \ln 5}$ Γ) $3 \cdot 5^{2x}$ Δ) $3 \cdot 5^{3x}$ E) $5^{3x} \ln 125$

Απάντηση: (E)

$$\begin{aligned} f'(x) &= (5^{3x})' = 5^{3x} \cdot \ln 5 \cdot (3x)' = 5^{3x} \cdot 3 \ln 5 \\ &= 5^{3x} \cdot \ln 5^3 = 5^{3x} \cdot \ln 125. \end{aligned}$$

Ερώτηση 4

Αν $f(x) = 3 \sigma \upsilon \nu^3(x+1)$ τότε η $f'(\pi)$ ισούται με:

- A) $3 \sigma \upsilon \nu^3(\pi+1) \eta \mu(\pi+1)$ B) $3 \sigma \upsilon \nu^2(\pi+1)$
Γ) $-3 \sigma \upsilon \nu^2(\pi+1) \eta \mu(\pi+1)$ Δ) $3 \pi \sigma \upsilon \nu^2(\pi+1)$

Απάντηση: (Γ)

$$\begin{aligned} f'(x) &= [3 \sigma \upsilon \nu^3(x+1)]' = 3 \sigma \upsilon \nu^2(x+1) \cdot (-\eta \mu(x+1)) \\ f'(\pi) &= -3 \sigma \upsilon \nu^2(\pi+1) \cdot \eta \mu(\pi+1) \end{aligned}$$

Ερώτηση 5

Αν $f(x) = (x^2 - 1)^3$ τότε η έβδομη παράγωγος αυτής στο 0 ισούται με:

- A) 1 B) -1 Γ) 0 Δ) 27 E) δεν υπάρχει

Απάντηση: (Γ)

$f^{(7)}(x) = 0$ αφού $f(x)$ είναι πολυωνυμική συνάρτηση 6^{ου} βαθμού.

Ερώτηση 6

Αν οι εφαπτόμενες των συναρτήσεων $f(x) = \ln x$ και $g(x) = 2x^2$ στα σημεία με τετμημένη x_0 είναι παράλληλες, τότε το x_0 είναι:

- A) 0 B) $\frac{1}{4}$ Γ) $\frac{1}{2}$ Δ) 1 Ε) 2

Απάντηση: (Γ)

$$f'(x_0) = g'(x_0) \Leftrightarrow \frac{1}{x_0} = 4x_0 \Leftrightarrow$$

$$x_0^2 = \frac{1}{4} \xrightarrow{x_0 > 0} x_0 = \frac{1}{2}.$$

Ερώτηση 7

Αν $f(x) = e^{\beta x}$, $g(x) = e^{\alpha x}$ και $\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' = \frac{f(x)}{g(x)}$, τότε το β ως συνάρτηση του α ισούται με:

- A) $\frac{\alpha-1}{\alpha^2}$ B) $\frac{\alpha^2}{\alpha+1}$ Γ) $\frac{\alpha+1}{\alpha^2}$ Δ) $\frac{\alpha^2}{\alpha^2-1}$ Ε) $\frac{\alpha^2}{\alpha-1}$

Απάντηση: (Ε)

$$\frac{f'(x) \cdot g(x) - g'(x) \cdot f(x)}{[g(x)]^2} = \frac{f'(x)}{g(x)} \Leftrightarrow$$

$$\frac{\beta \cdot e^{\beta x} \cdot e^{\alpha x} - \alpha \cdot e^{\alpha x} \cdot e^{\beta x}}{(e^{\alpha x})^2} = \frac{\beta \cdot e^{\beta x}}{\alpha \cdot e^{\alpha x}} \Leftrightarrow$$

$$\frac{e^{\beta x} \cdot e^{\alpha x} (\beta - \alpha)}{e^{\alpha x}} = \frac{\beta \cdot e^{\beta x}}{\alpha}$$

$$\alpha \cdot (\beta - \alpha) = \beta \Leftrightarrow \alpha \cdot \beta - \alpha^2 = \beta \Leftrightarrow$$

$$(\alpha - 1) \cdot \beta = \alpha^2 \Leftrightarrow \beta = \frac{\alpha^2}{\alpha - 1}$$

Ερώτηση 8

Αν $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in [-1, 1]$ και $f(0) = 0$, τότε:

- A) $f(1) = -1$ B) $f(-1) > 0$ Γ) $f(1) > 0$ Δ) $f(-1) = 0$

Απάντηση: (Γ)

Εφαρμόζω Θ.Μ.Τ. στα $[-1,0], [0,1]$ για την f οπότε υπάρχουν

$$\xi_1 \in (-1,0), \xi_2 \in (0,1)$$

$$f'(\xi_1) = \frac{f(0) - f(-1)}{0 - (-1)}, f'(\xi_2) = \frac{f(1) - f(0)}{1 - 0}$$

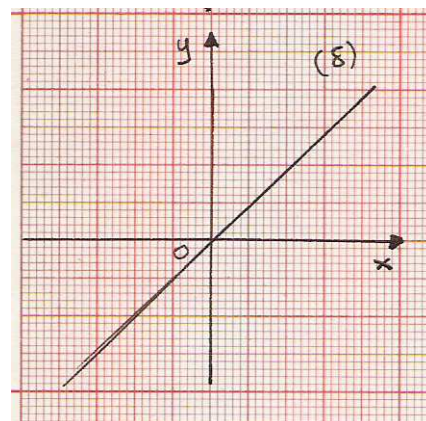
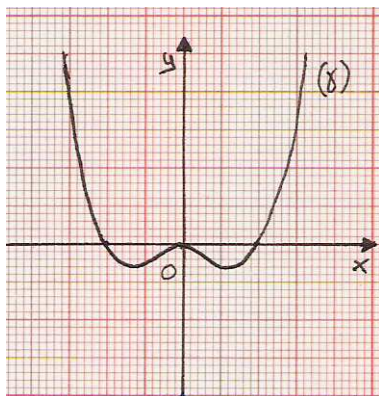
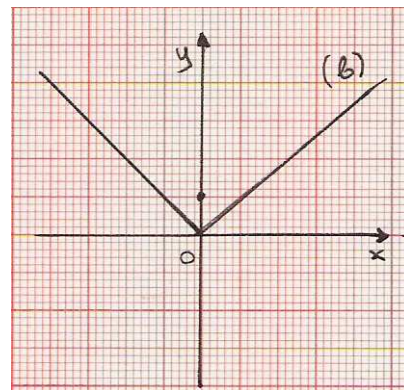
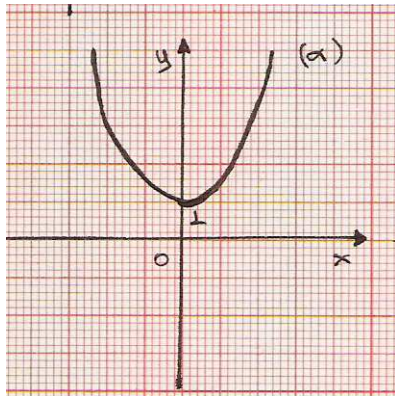
$$\Leftrightarrow f'(\xi_1) = -f(-1), f'(\xi_2) = f(1)$$

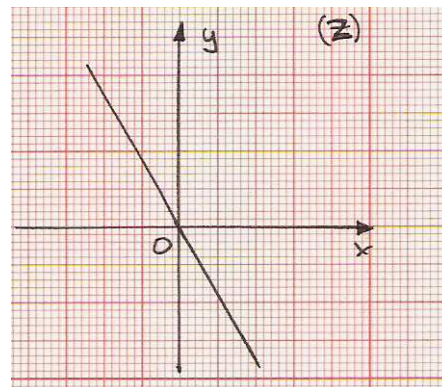
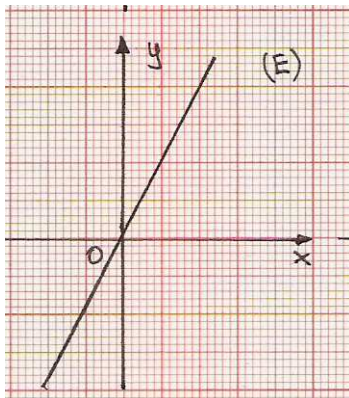
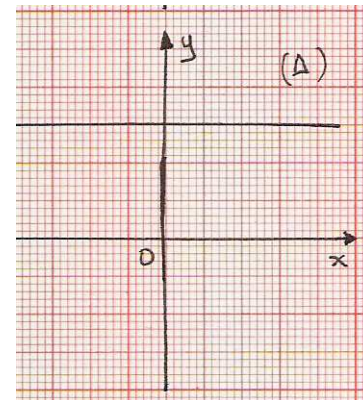
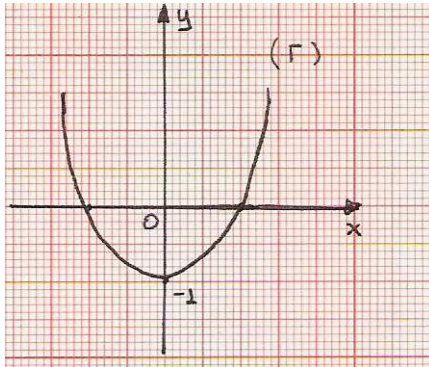
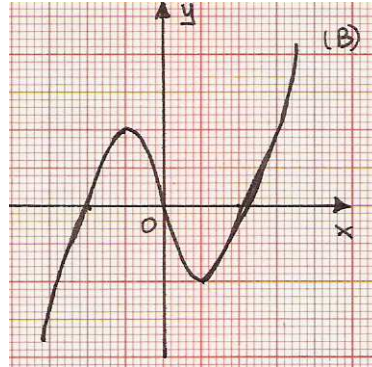
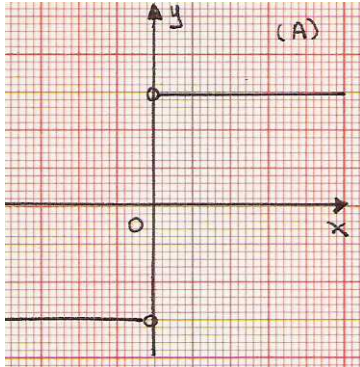
αφού $f'(x) > 0, x \in (-1,1)$ τότε $-f(-1) > 0, f(1) > 0 \Leftrightarrow$

$$f(-1) < 0, f(1) > 0.$$

III

1. Να αντιστοιχίσετε καθεμιά από τις συναρτήσεις α,β,γ,δ σε εκείνη από τις συναρτήσεις Α,Β,Γ,Δ,Ε,Ζ που νομίζετε ότι είναι η παράγωγός της.

$$\alpha \rightarrow (\text{E})$$

$$\beta \rightarrow (\text{A})$$

$$\gamma \rightarrow (\text{B})$$

$$\delta \rightarrow (\text{Δ})$$

2. Καθεμιά από τις παρακάτω συναρτήσεις να αντιστοιχίσετε στην ευθεία που είναι ασύμπτωτη της γραφικής της παράστασης στο $+\infty$.

ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ

1. $f(x) = x + \frac{1}{x^2}$

2. $f(x) = -x + 1 + \frac{1}{e^x}$

3. $f(x) = 2 + \frac{3}{x-2}$

ΑΣΥΜΠΤΩΤΗ

A. $y = 2$

B. $y = x - 1$

Γ. $y = -x + 1$

Δ. $y = x$

E. $y = -x$

Απάντηση

1. $\rightarrow (\Delta)$ $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x}{x} + \frac{1}{x^3} \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{x^3} \right) = 1 = \lambda$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x + \frac{1}{x^2} - x \right) = 0 = \beta$$

$y = x$

2. $\rightarrow (\Gamma)$ $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(-\frac{x}{x} + \frac{1}{x} + \frac{1}{x \cdot e^x} \right) = -1 + 0 + 0 = -1 = \lambda$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(-x + 1 + \frac{1}{e^x} - (-1) \cdot x \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{e^x} \right)$$

$1 + 0 = 1 = \beta$
 $y = -x + 1$

3. $\rightarrow (A)$ $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(2 + \frac{3}{x-2} \right) = 2 + 0 = 2$

$y = 2$

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΜΠΑΤΖΑΚΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΙ